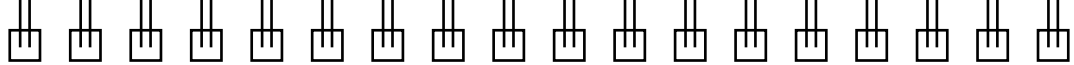
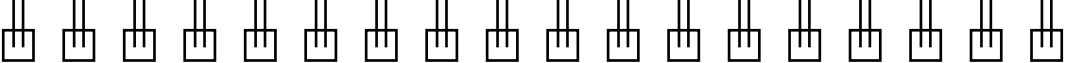

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів ОБСЄ в Україні

ВЗАЄМОДІЯ ЖУРНАЛІСТІВ ІЗ ПРАЦІВНИКАМИ МІЛІЦІЇ ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАХОДІВ

ВЗАЄМОДІЯ ЖУРНАЛІСТІВ
ІЗ ПРАЦІВНИКАМИ МІЛІЦІЇ
ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАХОДІВ

Київ - 2014

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів ОБСЕ в Україні

Видано за підтримки Координатора проектів ОБСЕ в Україні.

вул. Стрілецька, 16
Київ, 01030, Україна

www.osce.org/ukraine

© ОБСЕ 2014

У цій публікації висловлені виключно погляди авторів. Вони не обов'язково відображають офіційну позицію Координатора проектів ОБСЕ в Україні.

Всі права захищені. Зміст цієї публікації може безкоштовно копіюватися та використовуватися для освітніх та інших некомерційних цілей за умови посилання на джерело інформації.

Published by the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine/Published with assistance of the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine

The views herein expressed are solely those of the author and contributors and do not necessarily reflect the official position of the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine.

Вступ

Спалахи насильства на вулицях, якими супроводжувалася політична криза в Україні кінця 2013 – початку 2014 року, показали необхідність серйозно змінити підходи до питання безпеки журналістів, та переглянути механізми співпраці правоохоронців та представників ЗМІ у кризових ситуаціях, зокрема під час масових заходів.

Як журналістам, так і працівникам правоохоронних органів бракує відповідного досвіду та знань, що спричиняє велику кількість інцидентів і навіть трагічних випадків. Часто причиною конфліктних ситуацій стають проблемні взаємовідносини між журналістами та працівниками правоохоронних органів.

У той же час, необхідність налагоджувати діалог між журналістами та правоохоронцями не підлягає сумніву, адже тільки конструктивна співпраця допоможе кожній зі сторін якісно виконувати свої професійні обов'язки. Саме з метою зниження рівня конфліктів між міліцією і представниками мас-медіа розроблено цей посібник, який містить рекомендації щодо співпраці журналістів та правоохоронців під час масових заходів, поради щодо безпечної поведінки, а також детальне роз'яснення прав журналістів і правоохоронців та приклади їхньої взаємодії.

Авторський колектив

Ігор Шашкін

Полковник міліції, заступник начальника управління спортивних та масових заходів Міністерства Внутрішніх Справ України. В органах внутрішніх справ з 1993 року. Пройшов службу від патрульного міліціонера до заступника керівника управління Міністерства. Здійснює контроль щодо організації та забезпечення правопорядку і безпеки під час проведення на території держави міжнародних спортивних заходів, масових, релігійних заходів, публічних та громадських акцій, участі в здійсненні державної охорони.

Сергій Томіленко

перший секретар Національної спілки журналістів України (НСЖУ), засновник і керівник проекту «Procherk.info», заслужений журналіст України. Бере активну участь у журналістській громадській діяльності – очолює Черкаську обласну організацію Національної спілки журналістів України та є керівником проектів ГО «Асоціація регіональних журналістів «Медіа-професіонал». Є випускником Школи сучасної журналістики (IREX ProMedia Україна). Вивчав роботу місцевих медіа у США, Нідерландах, Китаї та Грузії. Має кваліфікацію тренера з практичної журналістики - випускник програми IREX U-Media «Тренінг для Тренерів». Активно проводить власні семінари та тренінги з практичної журналістики для регіональних журналістів.

Юрій Луканов

Голова Незалежної медіа профспілки (НМПУ). Журналіст –фрілансер, письменник, кінопродюсер та сценарист. В журналістиці вже більше 30 років, очолює НМПУ з 2011. Працював репортером, політичним оглядачем, редактором, медіа-консультантом та продюсером не лише в Україні, а й у Німеччині, Великобританії, Канаді, Нідерландах. Володар Премії Національної спілки журналістів імені Івана Франка. Проходив у Сполучених Штатах Америки стажування за програмою «The National Forum Foundation» тематика - проведення передвиборчої кампанії (м. Вашингтон), та організація роботи американської газети на прикладі «The Detroit news». Сертифікований Міжнародною федерацією журналістів тренер з питань безпеки для працівників ЗМІ.

Людмила Панкратова

Адвокат, медіа-юрист, медіа-тренер. Має десятирічний досвід адвоката з питань трудового, комерційного права, інформаційних спорів та захисту прав людини. Також має великий досвід тренерської роботи, провела більше 100 семінарів, тренінгів, конференцій, круглих столів для журналістів, юристів та суддів України з питань міжнародних стандартів свободи слова. Веде справи у Європейському суді з прав людини, співпрацює з проектом SCOOP щодо юридичного забезпечення проведення журналістських розслідувань. У співпраці з адвокатом Людмилою Опришко виграла справу «Газета «Україна-Центр» проти України» в Європейському суді з прав людини.

Володимир Цвірко

Професійний рятівник із тридцятирічним стажем, підполковник міжнародної поліцейської корпорації, радник уповноваженого із надзвичайних ситуацій. Досвідчений тренер із основ першої медичної та реанімаційної допомоги, та технік поведінки під час кризових та надзвичайних ситуацій. Проходив стажування у госпіталі повітрянодесантних військ ім. полковника Піке (м. Бордо), де отримав сертифікат інструктора із підготовки парамедиків та лікаря першого контакту (ЛПК). Досвідчений тренер, працює із різними аудиторіями - школярі, студенти, військові, журналісти.

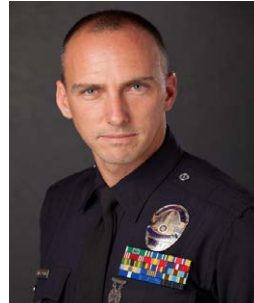
Юрій Ващенко

Акредитований медіатор (CEDR), організаційний психолог, кандидат психологічних наук. На протязі 20 років займається організаційним розвитком та психологічним консультуванням. Професійна спеціалізація: залагодження корпоративних конфліктів, суперечок між власниками, складних організаційних проблем; покращення «людських» (соціальних) процесів в організаціях; проведення медіацій, складних переговорів, модерацій, стратегічних сесій, мозкових штурмів, організаційного коучингу для комерційних та неприбуткових організацій; проведення організаційних досліджень; розробка політик, процедур, корпоративних стандартів, організаційного дизайну, внутрішніх процесів в компаніях.

Брайан Черчіль

Сержант поліції поліції Лос-Анджелесу, Каліфорнія. Очолює підрозділ, що здійснює правоохоронну діяльність, забезпечення громадського порядку та розслідування злочинів. До повноважень Брайана також належать зв'язки із громадськістю та ЗМІ, а також навчання та підвищення кваліфікації працівників. Пан Черчилль надає інформацію кореспондентам телебачення, друкованих та електронних видань стосовно оперативної обстановки, а також поточних розслідувань.

Правові норми, які визначають права та обов'язки журналістів та міліції у ситуаціях, пов'язаних з масовими заходами

ПРАВА МІЛІЦІЇ	ПРАВА ЖУРНАЛІСТІВ
<p>Законодавство, що визначає права та обов'язки</p> <p>Конституція України Стаття 19.</p> <p>Правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.</p> <p>Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.</p>	<p>Законодавство, що визначає права та обов'язки</p> <p>Конституція України Стаття 34.</p> <p>Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.</p> <p>Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.</p> <p>Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.</p>
<p>ІДЕНТИФІКАЦІЯ</p> <p>Закон України «про міліцію» Стаття 16. Особовий склад міліції</p> <p>Особовий склад міліції складається з працівників, що проходять державну службу в підрозділах міліції, яким відповідно до чинного законодавства присвоєно спеціальні звання міліції. Працівники міліції мають єдиний формений одяг, зразки якого затверджуються Кабінетом Міністрів України, і відзнаки. Працівникам міліції видається службове посвідчення.</p> <p>Використання спеціальних звань, відзнак, форми одягу і службового посвідчення працівника міліції особою, яка не є працівником міліції, тягне за собою відповідальність за законом.</p>	<p>ІДЕНТИФІКАЦІЯ</p> <p>Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу)» Стаття 25. Журналіст редакції друкованого засобу масової інформації</p> <p>Журналістом редакції друкованого засобу масової інформації відповідно до цього Закону є творчий працівник, який професійно збирає, одержує, створює і займається підготовкою інформації для друкованого засобу масової інформації та діє на підставі трудових чи інших договірних відносин з його редакцією або займається такою діяльністю за її уповноваженням, що підтверджується редакційним посвідченням чи іншим документом, виданим йому редакцією цього друкованого засобу масової інформації.</p>

Закон про міліцію

Стаття 1. Міліція в Україні - державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, природне середовище, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань.

Стаття 2. Основні завдання міліції

Основними завданнями міліції є:

- ✓ забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів;
- ✓ запобігання правопорушенням та їх припинення;
- ✓ охорона і забезпечення громадського порядку;
- ✓ виявлення кримінальних правопорушень;
- ✓ участь у розкритті кримінальних правопорушень та розшуку осіб, які їх вчинили, у порядку, передбаченому кримінальним процесуальним законодавством;
- ✓ забезпечення безпеки дорожнього руху;

Професійна належність журналіста може підтверджуватися документом, виданим професійним об'єднанням журналістів.

На особу, якій видано редакційне посвідчення чи інший документ, що підтверджує повноваження, надані їй редакцією друкованого засобу масової інформації, або її професійну належність, поширюються права і обов'язки, зазначені у статті 26 цього Закону.

Закон про інформацію

Стаття 5. Право на інформацію

1. Кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів.

Реалізація права на інформацію не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб.

Стаття 6. Гарантії права на інформацію

1. Право на інформацію забезпечується:
- ✓ створенням механізму реалізації права на інформацію;
 - ✓ створенням можливостей для вільного доступу до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів, інших інформаційних банків, баз даних, інформаційних ресурсів;

- ✓ **захист власності від злочинних та кримінально протиправних посягань;**
- ✓ виконання адміністративних стягнень;
- ✓ участь у поданні соціальної та правової допомоги громадянам, **сприяння у межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків.**

Стаття 3. Принципи діяльності міліції

Діяльність міліції будується на принципах законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з трудовими колективами, громадськими організаціями й населенням.

Діяльність міліції є гласною. Вона інформує органи влади і управління, трудові колективи, громадські організації, населення і засоби масової інформації про свою діяльність, стан громадського порядку та заходи щодо його зміцнення.

Міліція оприлюднює інформацію та надає інформацію на запити відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» (2939-17). При органах міліції може проводитися акредитація представників засобів масової інформації, журналістів відповідно до закону. **Не підлягають розголошенню відомості, що становлять інформацію з обмеженим доступом, крім випадків, передбачених законом.**

Стаття 5. Діяльність міліції та права громадян

- ✓ обов'язком суб'єктів владних повноважень інформувати громадськість та засоби масової інформації про свою діяльність і прийняті рішення;
- ✓ обов'язком суб'єктів владних повноважень визначити спеціальні підрозділи або відповідальних осіб для забезпечення доступу запитувачів до інформації;
- ✓ здійсненням державного і громадського контролю за дотриманням законодавства про інформацію;
- ✓ встановленням відповідальності за порушення законодавства про інформацію.

2. Право на інформацію може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку, з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Стаття 7. Охорона права на інформацію

1. Право на інформацію охороняється законом. Держава гарантує всім суб'єктам інформаційних відносин рівні права і можливості доступу до інформації.

2. Ніхто не може обмежувати права особи у виборі форм і джерел одержання інформації, за винятком випадків, передбачених законом.

Суб'єкт інформаційних відносин може вимагати усунення будь-яких порушень його права на інформацію.

Міліція виконує свої завдання неупереджено, у точній відповідності з законом. Ніякі виняткові обставини або вказівки службових осіб не можуть бути підставою для будь-яких незаконних дій або бездіяльності міліції. Для забезпечення громадського порядку працівники міліції зобов'язані вживати заходів незалежно від свого підпорядкування.

Міліція поважає гідність особи і виявляє до неї гуманне ставлення, захищає права людини незалежно від її соціального походження, майнового та іншого стану, расової та національної належності, громадянства, віку, мови та освіти, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань. **При звертанні до громадянина працівник міліції зобов'язаний назвати своє прізвище, звання та пред'явити на його вимогу службове посвідчення. У взаємовідносинах з громадянами працівник міліції повинен виявляти високу культуру і такт.**

Міліція не розголошує відомостей, що стосуються особистого життя людини, принижують її честь і гідність, якщо виконання обов'язків не вимагає іншого.

Стаття 10. Основні обов'язки міліції (частина 2).

Працівник міліції на території України незалежно від посади, яку він займає, місцезнаходження і часу в разі звернення до нього громадян або службових осіб з заявою чи повідомленням про події, які загрожують особистій чи громадській безпеці, або у разі безпосереднього виявлення таких зобов'язаний вжити заходів до попередження і припинення правопорушень, рятування людей, подання допомоги особам, які їй потребують, встановлення і затримання осіб, які вчинили правопорушення, охорони місця події і повідомити про це в найближчий підрозділ міліції.

Стаття 24. Заборона цензури та заборона втручання в професійну діяльність журналістів і засобів масової інформації

1. Забороняється цензура - будь-яка вимога, спрямована, зокрема, до журналіста, засобу масової інформації, його засновника (співзасновника), видавця, керівника, розповсюджувача, узгоджувати інформацію до її поширення або накладення заборони чи перешкоджання в будь-якій іншій формі тиражуванню або поширенню інформації.

Ця заборона не поширюється на випадки, коли попереднє узгодження інформації здійснюється на підставі закону, а також у разі накладення судом заборони на поширення інформації.

2. Забороняються втручання у професійну діяльність журналістів, контроль за змістом поширюваної інформації, зокрема з метою поширення чи непоширення певної інформації, замовчування суспільно необхідної інформації, накладення заборони на висвітлення окремих тем, показ окремих осіб або поширення інформації про них, заборони критикувати суб'єкти владних повноважень, крім випадків, встановлених законом, договором між засновником (власником) і трудовим колективом, редакційним статутом.

3. Умисне перешкоджання законній професійній діяльності журналістів та/або переслідування журналіста за виконання професійних обов'язків, за критику тягне за собою відповідальність згідно із законами України.

Стаття 25. Гарантії діяльності засобів масової інформації та журналістів

1. Під час виконання професійних обов'язків журналіст має право здійснювати письмові, аудіо- та відеозаписи із застосуванням необхідних технічних засобів, за винятком випадків, передбачених законом.

Стаття 11. Права міліції

Міліції для виконання покладених на неї обов'язків надається право:

12) проводити аудіо-, відео-, фотофіксацію як допоміжний засіб попередження протиправних дій та розкриття правопорушень;

20) відповідно до своєї компетенції тимчасово обмежувати або забороняти доступ громадян на окремі ділянки місцевості чи об'єкти з метою забезпечення громадського порядку, громадської безпеки, охорони життя і здоров'я людей;

21) обмежувати або забороняти у випадках затримання злочинців, при аваріях, інших надзвичайних обставинах, що загрожують життю і здоров'ю людей, рух транспорту і пішоходів на окремих ділянках вулиць і автомобільних доріг.

28) користуватися безплатно засобами масової інформації з метою встановлення обставин вчинення злочинів та осіб, які їх вчинили, свідків, потерпілих, розшуку злочинців, які втекли, осіб, які пропали безвісти, та з іншою метою, що пов'язана з необхідністю подання допомоги громадянам, підприємствам, установам і організаціям у зв'язку з виконанням міліцією покладених на неї обов'язків.

Стаття 20. Правове становище працівників міліції

Працівник міліції є представником державного органу виконавчої влади.

Законні вимоги працівників міліції є обов'язковими для виконання громадянами і службовими особами.

2. Журналіст має право безперешкодно відвідувати приміщення суб'єктів владних повноважень, відкриті заходи, які ними проводяться, та бути особисто прийнятим у розумні строки їх посадовими і службовими особами, крім випадків, визначених законодавством.

3. Журналіст має право не розкривати джерело інформації або інформацію, яка дозволяє встановити джерела інформації, крім випадків, коли його зобов'язано до цього рішенням суду на основі закону.

4. Після пред'явлення документа, що засвідчує його професійну належність, працівник засобу масової інформації має право збирати інформацію в районах стихійного лиха, катастроф, у місцях аварій, масових безпорядків, воєнних дій, крім випадків, передбачених законом.

5. Журналіст має право поширювати підготовлені ним матеріали (фонограми, відеозаписи, письмові тексти тощо) за власним підписом (авторством) або під умовним ім'ям (псевдонімом).

6. Журналіст засобу масової інформації має право відмовитися від авторства (підпису) на матеріал, якщо його зміст після редакційної правки (редагування) суперечить його переконанням.

7. Права та обов'язки журналіста, працівника засобу масової інформації, визначені цим Законом, поширюються на зарубіжних журналістів, працівників зарубіжних засобів масової інформації, які працюють в Україні.

Працівник міліції при виконанні покладених на нього обов'язків керується тільки законом, діє в його межах і підпорядковується своїм безпосередньому і прямому начальнику. Ніхто інший, за винятком уповноважених службових осіб, у передбачених законом випадках не вправі втручатися в законну діяльність працівника міліції. Ніхто не має права покласти на працівника міліції виконання обов'язків, не передбачених чинним законодавством. Втручання в діяльність міліції тягне за собою відповідальність за законом.

Статут патрульно-постової служби міліції України, затверджено наказом МВС України від 28.07.1994 № 404, зареєстровано у Міністерстві юстиції України 06 вересня 1994 року за № 213/423

Пункт 341 глави 5 розділу XV:

Громадяни, які проживають або працюють у зоні оточення, пропускаються до місця проживання після пред'явлення паспорта або іншого документа, який посвідчує особу, а до місця роботи – за спеціальними перепустками.

Стаття 29. Поширення суспільно необхідної інформації

1. Інформація з обмеженим доступом може бути поширена, якщо вона є суспільно необхідною, тобто є предметом суспільного інтересу, і право громадськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення.

2. Предметом суспільного інтересу вважається інформація, яка свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України; забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод і обов'язків; свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману, шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб тощо.

Закон «Про друковані засоби масової інформації (пресу)

Частина 2 статті 26

7) по пред'явленні редакційного посвідчення чи іншого документа, що підтверджує його професійну належність або повноваження, надані редакцією друкованого засобу масової інформації, перебувати в районі стихійного лиха, катастроф, в місцях аварій, масових безпорядків, на мітингах і демонстраціях, на територіях, де оголошено надзвичайний стан

Стаття 296. Право на використання імені

3. Використання імені фізичної особи з метою висвітлення її діяльності або діяльності організації, в якій вона працює чи навчається, що ґрунтується на відповідних документах (звіти, стенограми, протоколи, аудіо-, відеозаписи, архівні матеріали тощо), допускається без її згоди.

4. Ім'я фізичної особи, яка затримана, підозрюється чи обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, або особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може бути використане (обнародоване) лише в разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо неї або винесення постанови у справі про адміністративне правопорушення та в інших випадках, передбачених законом.

5. Ім'я потерпілого від правопорушення може бути обнародоване лише за його згодою.

6. Ім'я учасника цивільного спору, який стосується особистого життя сторін, може бути використане іншими особами лише за його згодою.

7. Використання початкової літери прізвища фізичної особи у засобах масової інформації, літературних творах не є порушенням її права.

Стаття 307 Цивільного кодексу України:

Фізична особа може бути знята на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку лише за її згодою. Згода особи на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку припускається, якщо зйомки проводяться відкрито на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру.

Права та обов'язки журналістів та правоохоронців

ПРАВА МІЛІЦІЇ

ПРАВА ЖУРНАЛІСТІВ ТА ПРЕДСТАВНИКІВ ЗМІ

Всі зазначені права витікають з перерахованих вище норм права, зокрема, право міліції на перевірку документів витікає з прав журналістів, які мають право та обов'язок висвітлювати масові заходи, а права міліції визначено в статті 11 Закону про міліцію. Однак, в цій статті вказано, що перевіряти документи міліція має право при підозрі на вчинення правопорушення, але журналіст не вчиняє жодного правопорушення, знаходячись у місці проведення масового заходу, однак для користування своїми правами він повинен підтвердити свій статус. Звертаємо увагу правоохоронців, що журналіст має право по пред'явленні редакційного посвідчення чи іншого документа, що підтверджує його професійну належність або повноваження, надані редакцією друкованого засобу масової інформації, перебувати в районі стихійного лиха, катастроф, в місцях аварій, масових безпорядків, на мітингах і демонстраціях, на територіях, де оголошено надзвичайний стан (п.7 ч. 2 ст. 26 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу).

Міліціонер, яких охороняє громадський порядок на масових акціях МАЄ ПРАВО:

- ✓ вимагати у журналіста/представника ЗМІ посвідчення, що підтверджує професійну належність;
- ✓ проводити аудіо-, відео-, фотофіксацію як допоміжний засіб попередження протиправних дій та розкриття правопорушень;
- ✓ тимчасово обмежувати або забороняти доступ громадян на окремі ділянки місцевості чи об'єкти з метою забезпечення громадського порядку, громадської безпеки, охорони життя і здоров'я людей;
- ✓ обмежувати або забороняти у випадках затримання злочинців, при аваріях, інших надзвичайних обставинах, що загрожують життю і здоров'ю людей, рух транспорту і пішоходів на окремих ділянках вулиць і автомобільних доріг.

Журналіст/ представник ЗМІ МАЄ ПРАВО:

- ✓ здійснювати письмові, аудіо- та відеозаписи із застосуванням необхідних технічних засобів, за винятком випадків, передбачених законом;
- ✓ безперешкодно відвідувати приміщення суб'єктів владних повноважень, відкриті заходи, які ними проводяться, та бути особисто прийнятим у розумні строки їх посадовими і службовими особами, крім випадків, визначених законодавством;
- ✓ після пред'явлення документа, що засвідчує його професійну належність, працівник засобу масової інформації має право збирати інформацію в районах стихійного лиха, катастроф, у місцях аварій, масових безпорядків, воєнних дій, крім випадків, передбачених законом (ст. 25 Закону України «Про інформацію»);
- ✓ звернутися до будь-якого працівника міліції за поясненнями або допомогою.

ДО УВАГИ МІЛІЦІЇ:

Закон про міліцію не передбачає права забороняти проведення фіксації технічними засобами (фото та відео), а Цивільний Кодекс України передбачає, що особи, які знаходяться на масовому заході погодилися на знімання себе на фото та відео апіорі.

Відповідно, журналіст МАЄ ПРАВО проводити фото та відео зйомку як громадян так і працівників правоохоронних органів.

Чи пропускати журналістів до охоронюваної зони?

Відповідно до Статуту парטרально-постової служби, міліція може дозволити прохід до охоронюваної зони лише особам, які мають реєстрацію за адресою проживання.

Однак, журналіст також має право збирати інформацію у районах масових безпорядків, місцях аварій, катастроф та воєнних дій. Умовами допуску журналіста на охоронювану територію є:

- ✓ пред'явлення ним посвідчення, що підтверджує професійну належність;
- ✓ попередження журналіста про можливу небезпеку;
- ✓ відсутність у журналіста небезпечних предметів та речовин, що є забороненими для проходження у охоронювану зону.

Працівник міліції ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ:

- ✓ при звертанні до громадянина назвати своє прізвище і звання та пред'явити на його вимогу службове посвідчення (ст. 5 Закону України "Про міліцію");

ДО УВАГИ ЖУРНАЛІСТІВ:

Журналіст має право відкрито проводити фото- та відеозйомку будівель міськрайвідділів, фойе та інформаційних стендів у них. Спеціальний дозвіл для цього не потрібний.

Чи мають право журналісти проходити до охоронюваної зони?

Журналіст має право збирати інформацію у місцях масових безпорядків та воєнних дій за умов:

- ✓ пред'явлення посвідчення, що підтверджує професійну належність;
- ✓ проходження інструктажу міліції, МЧС перед висвітленням;
- ✓ відсутності предметів та речовин, що можуть становити небезпеку та бути причиною недопущення до охоронюваної зони.

Журналіст/ представник ЗМІ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ:

- ✓ подавати для публікації об'єктивну і достовірну інформацію шляхом перевірки інформації перед публікацією (п. 2 ч. 3 ст. 26 Закону України «Про друковані ЗМІ (пресу);

- ✓ на території України незалежно від посади, яку він займає, місцезнаходження і часу в разі звернення до нього громадян або службових осіб із заявою чи повідомленням про події, які загрожують особистій чи громадській безпеці, або у разі безпосереднього виявлення таких – ужити заходів для попередження і припинення правопорушень, рятування людей, надання допомоги особам, які її потребують, установлення і затримання осіб, які вчинили правопорушення, охорони місця події та повідомити про це найближчий підрозділ міліції (ст. 10 Закону України “Про міліцію”).
- ✓ роз’яснити представникам ЗМІ, хто уповноважений коментувати конкретні події, та дати контакти відповідної особи. Якщо ситуація потребує негайного пояснення дій міліції на місці (наприклад, загроза замінування, масштабне ДТП з перекриттям руху, надзвичайні події тощо), то слід стисло поінформувати представників ЗМІ про те, що сталося.
- ✓ надавати допомогу журналістам при здійсненні їхньої законної діяльності (наказ № 936-2011);
- ✓ при забезпеченні громадського порядку під час масових заходів обов’язково призначити відповідального за взаємодію із журналістами (наказ № 936-2011);
- ✓ у разі скоєння протиправних дій відносно представників ЗМІ забезпечити негайне прибуття до місць таких подій керівників ГУМВС, УМВС, міськрайлінорганів та відповідних підрозділів зв’язків з громадськістю з метою здійснення контролю за дотриманням прав журналістів. Терміново доповідати про такі події Міністру внутрішніх справ України (наказ № 88-2010).
- ✓ захищати свої джерела інформації (не розкривати конфіденційність джерел, інакше, ніж на вимогу суду) частина 3 статті 25 Закону «Про інформацію», ст. 26 Закону «Про друковані ЗМІ (пресу);
- ✓ представлятися та пред’являти редакційне посвідчення чи інший документ, що засвідчує його належність до друкованого засобу масової інформації (п. 5 ч. 3 ст. 26 Закону України «Про друковані ЗМІ (пресу);
- ✓ утримуватися від поширення в комерційних цілях інформаційних матеріалів, які містять рекламні відомості про реквізити виробника продукції чи послуг (його адресу, контактний телефон, банківський рахунок), комерційні ознаки товару чи послуг тощо (ст. 26 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу)»;
- ✓ не втручатися в особисте життя громадян, посягання на їх честь і гідність без достатнього обґрунтування суспільного інтересу такого втручання ст. 3 Закону України «Про друковані ЗМІ (пресу);
- ✓ не розголошувати будь-якої інформації, яка може призвести до вказання на особу неповнолітнього правопорушника без його згоди і згоди його представника(ст.3 Закону України «Про друковані ЗМІ (пресу);
- ✓ утримуватись від закликів до захоплення влади, насильницької зміни конституційного ладу або територіальної цілісності України, а також від пропаганди війни, насильства та жорстокості; розпалювання расової, національної, релігійної ворожнечі; (ст. 3 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу)»

(У МВС України діють накази від 25.03.2010 № 88 „Про вдосконалення взаємодії органів внутрішніх справ із засобами масової інформації“, від 19.12.2011 № 936 „Про деякі питання покращання взаємодії органів внутрішніх справ зі ЗМІ“, які зобов'язують начальників регіональних управлінь міліції)

✓ дотримуватися встановлених суб'єктом владних повноважень правил внутрішнього трудового розпорядку, не перешкоджати діяльності його службових та посадових осіб (ст. 25, 26 Закону України „Про інформацію“, ст. 17 Закону України „Про державну підтримку ЗМІ та соціальний захист журналістів“, ст. 26 Закону України „Про друковані ЗМІ (пресу) в Україні“, ст. 60 Закону України „Про телебачення і радіомовлення“)

ВАЖЛИВО

Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів тягне за собою відповідальність згідно із ст. 171 Кримінального кодексу України.

Науково-практичний коментар трактує перешкоджання як протиправне створення будь-яких перепон, обмежень, заборон щодо одержання, використання, поширення та зберігання інформації окремим журналістом (журналістами) чи засобом масової інформації у таких діях:

- ✓ недопущення журналіста до участі у прес-конференції;
- ✓ позбавлення журналіста чи засобу масової інформації можливості скористатися переважним правом на одержання інформації;
- ✓ необґрунтована відмова в задоволенні запиту щодо доступу до офіційних документів або наданні письмової чи усної інформації.
- ✓ незаконне вилучення тиражу друкованої продукції.

ВАЖЛИВО

За злісну непокору законній вимозі працівника правоохоронного органу передбачена адміністративна відповідальність згідно зі статтею 185 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також кримінальна відповідальність за погрозу або насильство щодо працівника правоохоронного органу згідно зі ст. 345 Кримінального Кодексу України.

Ст. 185 КУпАП Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі працівника міліції при виконанні ним службових обов'язків, а також вчинення таких же дій щодо члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця у зв'язку з їх участю в охороні громадського порядку.

Ст 345 КК України Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Погроза вбивством, насильством або знищенням чи пошкодженням майна щодо працівника правоохоронного органу, а також щодо його близьких родичів у зв'язку з виконанням ним працівником службових обов'язків

Цивільна відповідальність для журналістів передбачена у вигляді обов'язку спростувати недостовірну інформацію або опублікувати відповідь на вимогу працівника правоохоронного органу. Ці справи розглядаються судом за позовами про захист честі, гідності та ділової репутації. У випадку встановлення судом складу правопорушення з боку журналіста при публікації недостовірної інформації можливе стягнення моральної шкоди, яка визначається судом.

Спростування недостовірної інформації повинно бути опубліковано незалежно від вини журналіста або ЗМІ, який його поширив.

ВАЖЛИВО

У випадку виникнення небезпечної ситуації або перешкоджання законній професійній діяльності журналістів:

- ✓ не порушувати загальних правил знаходження у місцях масових безпорядків;
- ✓ мати ідентифікацію того, що ви журналіст (позначку на жилеті/касці "ПРЕСА");
- ✓ мати посвідчення журналіста та надавати його на вимогу правоохоронних органів;
- ✓ телефонувати службі 102 з мобільного у випадку виникнення ситуації, що порушує ваші права, оскільки Ваш дзвінок буде зареєстровано;
- ✓ звертатися до міліціонерів особисто з проханням допомогти і зупинити незаконну діяльність;
- ✓ подавати заяви про перешкоджання законній професійній діяльності журналіста та особисто відслідковувати хід справи;
- ✓ користуватись допомогою юристів/адвокатів відразу після виконання ситуації з перешкоджанням професійній діяльності.

Як захиститися правоохоронцю від недостовірної або негативної інформації, поширеної в ЗМІ

Варто пам'ятати, що журналісти мають право на:

- поширення суспільно значимої інформації;
- висловлення оціночних суджень;
- самостійне визначення, яку інформацію публікувати;
- право отримати інформацію про діяльність та прийняті рішення від державних органів, у т.ч. міліції та суду;
- збір інформації з відкритих джерел та вільне її поширення.

Суспільно значимою є інформація, яка:

- свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України;
- забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод і обов'язків;
- свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману, шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб тощо (ч. 2 ст. 29 Закону «Про інформацію»).

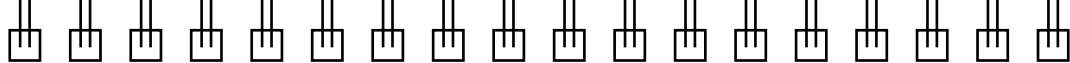
Якщо виникає конфлікт з приводу взаємодії МВС та ЗМІ, оцініть, чи насправді є підстави бути незадоволеним роботою журналіста.

Тлумачення термінів: недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені); оціночні судження - висловлювання, які не містять фактичних даних, критика, оцінка дій, а також висловлювання, що не можуть бути витлумачені як такі, що містять фактичні дані, вживання гіпербол, алегорій, сатири (наприклад, повідомлення журналіста: «На мітингу

міліція побила мітингувальників (застосувала силу/сльозогінний газ до мітингувальників» - є повідомлення про факт та повинно бути належним чином підтверджено фото-, відео-матеріалами. Повідомлення журналістів: «Застосування міліцією сльозогінного газу до розгону мітингувальників можна розцінити як порушення прав громадян» - є оціночним судженням, яке, однак, повинно мати належну фактичну основу – підтвердження того, що сльозогінний газ було застосовано. Таке висловлювання допустиме при наявності фактичної основи, незважаючи на те, що правомірність або неправомірність застосування заходів впливу може визначати лише суд.

Ніхто не може бути притягнутий до відповідальності за висловлення оціночних суджень. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості (ст. 30 Закону України «Про інформацію»). Журналісти у своїй роботі зобов'язані:

- подавати для публікації об'єктивну і достовірну інформацію шляхом перевірки інформації перед публікацією;
- захищати свої джерела інформації (не розкривати конфіденційність джерел, інакше, ніж на вимогу суду);
- представлятися та пред'являти редакційне посвідчення чи інший документ, що засвідчує його належність до друкованого засобу масової інформації;
- утримуватися від поширення в комерційних цілях інформаційних матеріалів, які містять рекламні відомості про реквізити виробника продукції чи послуг (його адресу, контактний телефон, банківський рахунок), комерційні ознаки товару чи послуг тощо (ст. 26 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу)»);
- не втручатися в особисте життя громадян, посягання на їх честь і гідність без достатнього обґрунтування суспільного інтересу такого втручання;

Як захиститися правоохоронцю від недостовірної або негативної інформації, поширеної в ЗМІ

- не розголошувати будь-якої інформації, яка може вказати на особу неповнолітнього правопорушника без його згоди і згоди його представників;
- утримуватись від закликів до захоплення влади, насильницької зміни конституційного ладу або територіальної цілісності України;
- утримуватись від пропаганди війни, насильства та жорстокості; розпалювання расової, національної, релігійної ворожнечі (ст. 3 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу)»).

Як захищатися від поширення недостовірної інформації?

Якщо інформація недостовірна вона підлягає спростуванню (ст. 277 ЦК України).

Якщо ви вважаєте, що оціночні судження є негативними, маєте право на відповідь або виклад власної думки (ст. 277 ЦК України).

Право на вибачення не передбачено законодавством, але за домовленістю сторін, такий спосіб захисту може застосовуватися.

Кримінальна відповідальність за наклеп та образу чинним законодавством України не встановлена.

Суб'єкти владних повноважень як позивачі у справах про захист честі, гідності та ділової репутації вправі вимагати в судовому порядку лише спростування недостовірної інформації про себе і не мають права вимагати відшкодування моральної (немайнової) шкоди. Це не позбавляє посадових і службових осіб права на захист честі, гідності та ділової репутації в суді (ст. 31 Закону України «Про інформацію»).

Існують також інші способи спростування недостовірної інформації.

Для вирішення конфлікту між правоохоронцями та журналістами можливо також:

- поговорити з журналістом та пояснити йому, у чому помилка та запропонувати текст спростування, що стосується фактичної інформації;
- звернутися до редактора ЗМІ та нагадати про обов'язок спростовувати недостовірну інформацію (ст. 37 Закону України «Про друковані ЗМІ (пресу);
- скористатись правом на відповідь або власне тлумачення обставин справи, при цьому треба підготувати відповідь самостійно та подати у ЗМІ;
- звернутись до журналістської спільноти (Національна Спілка журналістів України, Національна медіа профспілка України, Телекритика, Інститут Масової інформації та ін.)
- звернутись до Комісії з журналістської етики як до органу саморегуляції журналістів.
- підготувати спростування або відповідь (власне тлумачення обставин, пояснення, розмістити його на сайті МВС та направити у засоби масової інформації з пропозицією опублікувати).

Швидким та ефективним способом реагування на поширення недостовірної інформації є опублікування на офіційному веб-сайті міліції спростування або власного тлумачення справи та повідомлення про це редактора ЗМІ.

Звернення до Комісії журналістської етики є досить ефективним репутаційним інструментом впливу на працівників мас-медіа. Комісія є інститутом саморегуляції громадянського суспільства, що розглядає конфліктні ситуації етичного та професійного характеру, які виникають в журналістському середовищі та між цим середовищем та громадськістю у зв'язку з виконанням журналістами свого професійного обов'язку. Основним завданням Комісії є сприяння дотриманню професійних

етичних стандартів в українських медіа та сприяння формуванню запиту суспільства на якісну журналістику. У своїй діяльності Комісія прагне забезпечити максимальну співпрацю з ключовими організаціями, що відстоюють інтереси журналістів та індустрії.

Якщо виникають конфліктні ситуації з журналістами, слід реально оцінити ступінь протиріч. Пам'ятайте, що прес-служба контролює зміст, але не контролює контекст. Ви не можете вказувати ЗМІ, про що їм писати, а по що ні; який заголовок обирати, а від якого відмовлятися; кого із персон чіпати, а кого не чіпати.

У випадку, якщо журналісти відмовляють подати спростування або право на відповідь, можна звернутись до суду.

Однак, слід пам'ятати:

- спростованню підлягає тільки недостовірна або ж перекручена інформація;
- не можна притягти до відповідальності журналіста за висловлення оцінок, тощо;
- суб'єкти владних повноважень як позивачі у справах про захист честі, гідності та ділової репутації можуть вимагати лише спростування, та не мають права на відшкодування моральної шкоди;
- подавати текст спростування або текст відповіді повинен позивач;
- доведення достовірності інформації покладається на відповідача (журналіста або ЗМІ).

Контакти журналістських організацій, які допоможуть у разі виникнення конфліктних чи складних ситуацій:

Національна спілка журналістів України

Офіційний сайт: <http://nsju.org/>
Київ, Хрещатик вул., 27а
Телефон: (044) 2344960

Незалежна медіа профспілка

Офіційний сайт: <http://nmpu.org.ua/>
01001 Київ, вул. Хрещатик, 27-А, офіс 25
sekretar@profspilka.org.ua

Комісія з журналістської етики

Офіційний сайт:
<http://www.cje.org.ua/>
Київ, вул. Хрещатик 27а
info@cje.org.ua

Інститут масової інформації

Офіційний сайт: <http://imi.org.ua/>
Київ, вул. Червоноармійська, 32А, офіс 9
info@imi.org.ua
(044) 284-38-84
(050) 44-77-063

Інститут розвитку регіональної преси

Офіційний сайт: <http://irrp.org.ua/>
E-mail: info@irrp.org.ua, irrp@ukr.net
Тел/факс: (044)-279-41-99
корпоративні мобільні:
+38-067-547-22-33, +38-067-234-42-16
Київ, провулок Георгіївський, буд.7, поверх 4, офіс 408-409

Українська асоціація видавців періодичної преси

Офіційний сайт: <http://www.uapp.org/>
Київ, вул. Межигірська 22, оф. 20, 3 поверх
Телефон / факс: (044) 425-57-87
E-mail: organizator@uapp.org

Незалежна асоціація телерадіомовників

Офіційний сайт: <http://www.nam.org.ua/>
Київ, вул. Сакаганського, 103, оф. 30-31
телефони: (044) 289 25 99
235 99 65, 235 58 17

Телекритика

Офіційний сайт: <http://www.telekritika.ua/>
Київ, вул. Фрунзе, 40, 3-й поверх.
Телефон: (044) 354- 28-01
e-mail: offise@telekritika.kiev.ua

Роль прес-служби органів внутрішніх справ у взаємодії правоохоронців та медіа під час проведення масових акцій.

Основна функція прес-служби під час проведення масових заходів – координація правоохоронців та журналістів аби надати можливість мільйонерам забезпечувати безпеку журналістів, а представникам ЗМІ якісно виконувати редакційне завдання.

Працівники прес-служби МВС у своїй діяльності окрім Конституції України та законів, керуються нормативними актами МВС. Зокрема, йдеться про Наказ №936 і №88, які зобов'язують їх:

- надавати допомогу журналістам при здійсненні їхньої законної діяльності
- у разі скоєння протиправних дій відносно представників ЗМІ, забезпечити негайне прибуття до таких місць керівництва з метою здійснення контролю за дотриманням прав журналістів та терміново доповідати про такі події Міністру внутрішніх справ.

Працівники міліцейської прес-служби беруть участь в інструктажі, який проводиться для правоохоронців, що заступають на службу з охорони громадського порядку та визначають особу, яка, за потреби, буде комунікувати з представниками медіа.

- **Рекомендація для журналістів:** прибувши на виконання редакційного завдання, з'ясуйте, хто є уповноваженим на спілкування із пресою, і всі комунікації надалі ведіть із цією особою. Це зекономить Вам час, дозволить швидко отримати достовірну інформацію із першоджерела та надасть можливість правоохоронцям виконувати свої службові обов'язки.

Також, під час наради обговорюються питання, пов'язані із перебуванням журналістів на місці проведення заходу:

- визначається місце розташування журналістів та відеокамер;
- порядок пересування представників ЗМІ, які забезпечують відео та фотозйомку;
- обговорюється можливість роботи ЗМІ за "живим" ланцюгом правоохоронців;

- визначається можливість організувати коментар уповноваженої особи "з місця події".
- ▶ **Рекомендація для журналістів:** встановивши контакт із уповноваженим на спілкування із пресою, в першу чергу з'ясуйте вищезазначені деталі.

Надважливим чинником роботи обох сторін медіа під час масових заходів є їх ідентифікація. Журналісти мають бути одягнутими у яскравий жилет з написом "преса" та мати журналістське посвідчення, представник прес-служби МВС він також повинен бути пізнаваним, та одягнутим у яскравий жилет з написом "прес-служба МВС".

Слід розуміти, що кожна зі сторін виконує свої службові завдання а відтак, має свої права, обов'язки і також і певні обмеження: міліція забезпечує безпеку присутніх, журналісти доносять інформацію про події. Взаємоповаги, ввічливості та тактовності у своїй професії повинні дотримуватися усі учасники заходу, аби гідно та віддано виконувати свої обов'язки. А головне, не заважати один одному!

Контакти прес-служб МВС в регіонах:

Назва ГУМВС, УМВС в областях	Керівник підрозділу зв'язків з громадськістю	Номер телефону
Вінницька	Олійник Ганна Андріївна	(0432) 59-40-90
Волинська	Блищик Оксана Іванівна	(0332) 74-21-24
Дніпропетровська	Щербатов Олексій Володимирович	(056) 756-51-46
Донецька	Дьомін Ігор Васильович	(062) 301-81-08
Житомирська	Ващенко Алла Василівна	(0412) 40-71-29
Закарпатська	Подебрій Олег Ігорович	(0312) 61-54-58
Запорізька	Вовкодав Олександр Вікторович	(061) 239-86-06
Івано-Франківська	Кулак Костянтин Валерійович	(03422) 3-24-13
Київська	Жукович Микола Ілліч	(044) 417-27-00
м. Київ	Мусташ Юлія В'ячеславівна	(044) 271-68-06
Кіровоградська	Бевзенко Віталіна Петрівна	(0522) 39-61-04
Луганська	Погукай Тетяна Олександрівна	
Львівська	Добровольська Світлана Миколаївна	(032) 261-61-01
Миколаївська	Передеренко Ольга Ібрагімівна	(0512) 49-82-22
Одеська	Шаблієнко Володимир Михайлович	(048) 779-40-50
Полтавська	Сулаєв Юрій Васильович	(0532) 51-75-86
Рівненська	Лисенко Тамара Петрівна	(0362) 67-93-34
Сумська	Біганова Ельвіра Майрамівна	(0542) 22-21-88
Тернопільська	Крета Сергій Йосипович	(0352) 27-14-09
Харківська	Захарова Наталія Василівна	(057) 705-97-02
Херсонська	Ренкас Олена Володимирівна	(0552) 45-92-78
Хмельницька	Глега Інна В'ячеславівна	(0382) 69-25-97
Черкаська	Грищенко Дмитро Сергійович	(0472) 39-31-14
Чернівецька	Рева Мар'яна Іванівна	(0372) 59-52-79
Чернігівська	Бриль Сергій Миколайович	(0462) 61-90-58

Посилання - <http://bit.ly/1ztIR3E>

Пам'ятка з безпеки в епіцентрі надзвичайних ситуацій

1. Стійте далі від сміттєвих баків, від дитячих колясок, пакетів та сумок які невідомо кому належать. В жодному разі їх не чіпайте!
2. Люди в зоні НС «наелектризовані» і заряджені вкрай негативною енергією. Не приєднуйтеся до натовпу, особливо до того, що біжить, «у своєму спасінні потрібно виконувати соло».
3. Якщо Ви все ж потрапили в збожеволілу «біомасу», то:
 - 3.1. Рухайтеся проти натовпу, тільки по діагоналі, «рух шашкової фігури»;
 - 3.2. Не заглядайте в очі людей, «це виклик», але і не опускайте в землю, «це погляд жертви». Погляд повинен бути спрямований трохи нижче особи, з включенням так званого периферійного зору;
 - 3.3. Не коментуйте те, що відбувається, не робіть зауважень;
 - 3.4. Сховайте кіно-і фотоапаратуру або киньте;
 - 3.5. Не стійте поруч з міліцією, їх співробітники частіше потрапляють «під роздачу» у вигляді каменепаду;
 - 3.6. Зніміть яскраві елементи одягу - вони частіше привертають або кулак, або кулю.
4. При виникненні тисняви не опирайтеся руху натовпу, не чіпляйтесь за стіни або стовпи, тримайтеся подалі від будь-яких стін і виступів. Особливо небезпечними є металеві ґрати та скляні вітрини.
5. Якщо потрапили під хвилю газу - закрийте дихальні шляхи мокрою ганчіркою, спробуйте швидше покинути зону ураження, часто моргайте, щоб слізна рідина промила очі.

6. Ніколи ні за чим не нахилийтеся на за яких обставин.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ – БУДЬ-ЩО ВСТОЯТИ НА НОГАХ. ПАДІННЯ
ВСЕРЕДИНИ НАТОВПУ – СМЕРТЕЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНЕ ДЛЯ ЖИТТЯ!

Пам'ятка з безпеки при великому скупченні людей

1. Уникайте щільних скупчень людей в обмеженому просторі.
2. По можливості перечекайте, поки спаде основний потік людей.
3. Звільніть свої кишені, будь-який предмет при величезному тиску серед натовпу може нанести серйозні травми не тільки вам, а й будь-якій сторонній особі.
4. Порада фотожурналістів - киньте свою апаратуру. Не прикривайте її своїм тілом - це небезпечно.
5. Зніміть довгий вільний одяг, особливо одяг з металевими деталями, а також все, що може здавити тіло: шнурок у куртці, медальйон, коштовності, краватку, біжутерію.
6. Руки до тіла не притискайте, вони повинні бути зігнуті в ліктях, кулаки спрямовані вгору, цим ви захистите грудну клітину.
7. Якщо ви бачите, що ситуація катастрофічно погіршується, спробуйте лягти зверху на людський потік, перекочуйтеся або повзьте по-пластунські, пробирайтеся до місця з меншим скупченням людей.

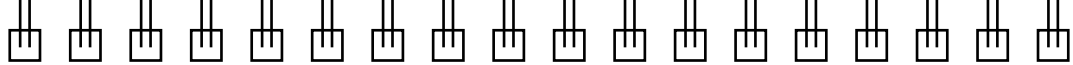
Взаємні рекомендації

Рекомендації працівників міліції для журналістів:

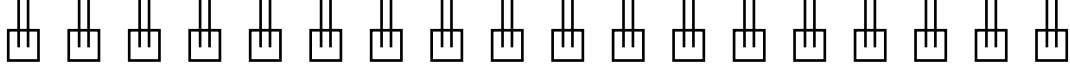
- Виконуйте стандарти ввічливої поведінки та правила журналістської етики, будьте ввічливими з працівниками міліції, виконуйте прохання працівників міліції.
- Виявляйте повагу до працівників міліції як до співгромадян, не ставтеся до них зверхньо, не принижуйте їх гідність.
- Не вступайте в словесні перепалки з правоохоронцями в місцях масових заходів.
- Не вчиняйте провокаційних дій в зонах масових заходів, які контролюються працівниками міліції.
- Потрібні такі умови, щоб журналістів можна було ідентифікувати, особливо це важливо на масових заходах. Міліція повинна мати змогу відрізнити журналіста від учасників масових заходів.
- Не заважайте фізичним втручанням роботі працівників виборчих комісій, не беріть участь у виборчих технологіях та маніпуляціях на виборчих дільницях.
- Потрібно проводити інструктаж для журналістів напередодні масових заходів, журналісти мають відвідувати інструктажі, щоб познайомитися з тими, хто буде забезпечувати безпеку заходу, та з оперативною ситуацією.

Рекомендації журналістів для працівників міліції:

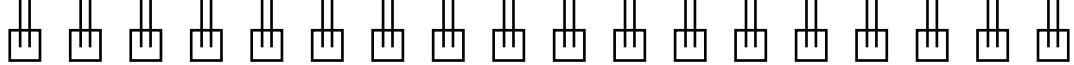
- Працівники міліції мають активно реагувати на конфлікти, бійки, словесні перепалки.
- Працівники міліції мають приходити на допомогу журналістам, коли їх б'ють, виганяють, порушують їх професійні права, заважають їм виконувати професійні обов'язки.
- Працівник міліції не може робити вигляд, що нічого не відбувається в конфліктній ситуації.
- Журналісти вимагають взаємної поваги від міліції. Виявляйте повагу до журналістів як до співгромадян, не ставтеся до них зверхньо, не принижуйте їх гідність.
- Потрібні такі умови, щоб міліціонерів можна було ідентифікувати персонально. Працівники міліції мають показувати свої посвідчення.
- Якщо це не заважає міліції виконувати свої обов'язки, міліція має допускати журналістів до периметру ближчого до місця подій, щоб вони мали змогу для більш якісного висвітлення подій.
- Міліція має пропускати журналістів на виборчі дільниці, якщо їх кількість відповідає нормам закону.

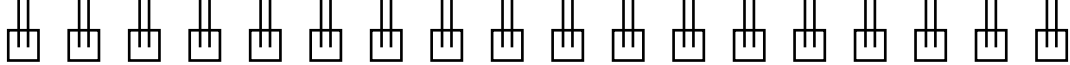
Для Нотаток

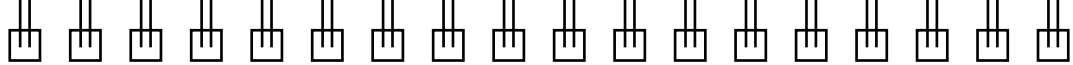
Для Нотаток

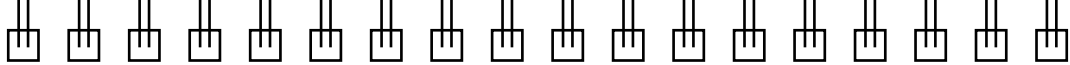
Для Нотаток

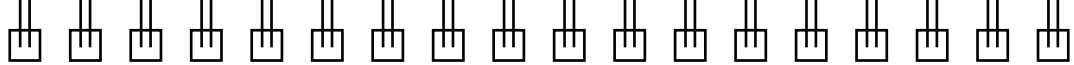
Для Нотаток

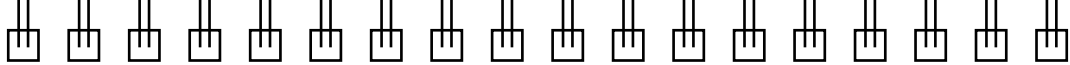
Для Нотаток

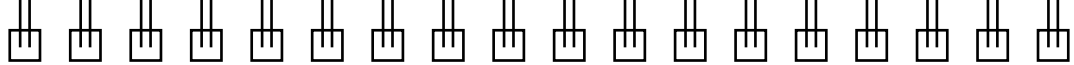
Для Нотаток

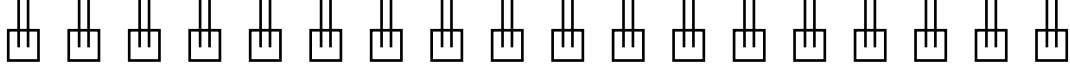
Для Нотаток

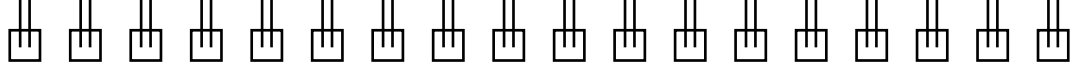
Для Нотаток

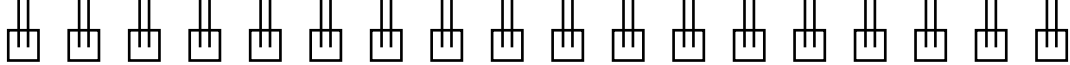
Для Нотаток

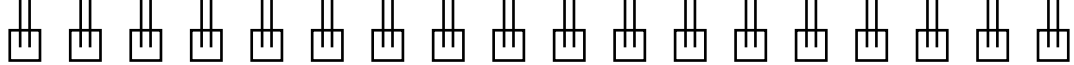
Для Нотаток

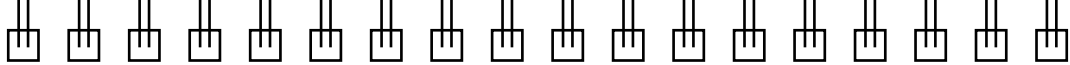
Для Нотаток

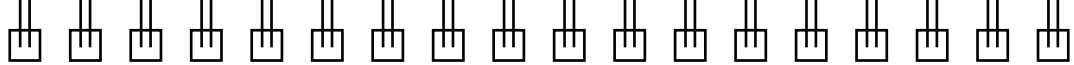
Для Нотаток

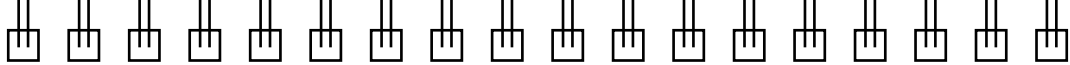
Для Нотаток

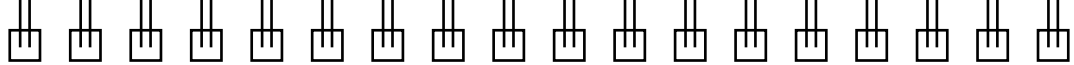
Для Нотаток

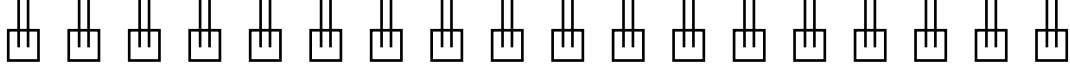
Для Нотаток

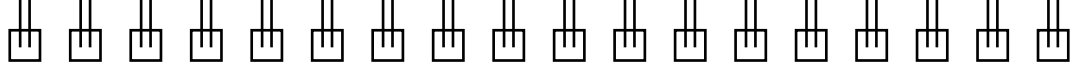
Для Нотаток

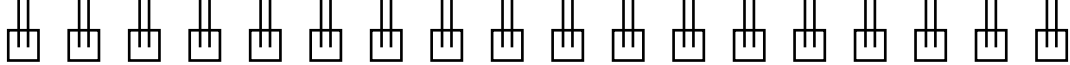
Для Нотаток

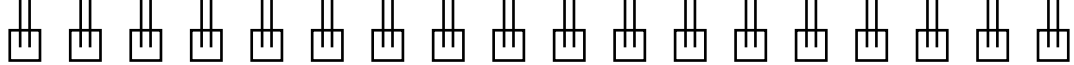
Для Нотаток

Для Нотаток

Для Нотаток

Для Нотаток

